

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

školní družiny



HRAJEME SI S ÚSMĚVEM

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIZOVICE
ŠKOLNÍ 790
VIZOVICE**





Obsah

| | |
|---|-----------|
| OBSAH | 2 |
| 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE | 3 |
| 2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY ZŠ VIZOVICE | 3 |
| 3. MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ | 3 |
| 4. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ | 4 |
| 5. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ | 4 |
| 6. DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ | 5 |
| 7. FORMY A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ | 5 |
| 7.1 Vzdělávací obsah je realizován těmito formami činností: | 5 |
| 7.2 Obsah školního vzdělávacího programu školní družiny:..... | 5 |
| 8. ČASOVÝ PLÁN | 9 |
| 9. PŘIHLAŠOVÁNÍ A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ | 9 |
| 9.2. Přihlašování ke vzdělávání | 9 |
| 9.2. Ukončení vzdělávání | 10 |
| 10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH | 10 |
| 11. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ | 10 |
| 12. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ | 10 |
| 12.1 Pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťujeme: | 11 |
| 12.2 Optimální psychosociální podmínky vytváříme: | 11 |



1. Identifikační údaje

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí školního vzdělávacího programu základní školy.

2. Charakteristika Školní družiny ZŠ Vizovice

Školní družina je umístěna v budově Základní školy Vizovice a v pronajatých prostorách nacházejících se přímo za budovou školy. Skládá se z šesti oddělení a má celkovou kapacitu 143 žáků. Pět oddělení je naplňováno do počtu 25 žáků. Pouze šesté oddělení má kapacitu 18 žáků a je umístěno v budově přilehlé ke školnímu hřišti. Školní družina využívá pro svoji činnost šest vlastních místností, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku.

3. Materiální a ekonomické podmínky ve školní družině

Prostory školní družiny se skládají z šesti místností, které umožňují organizované i samostatné intelektuální aktivity, zájmové činnosti, různé hry i odpočinek (aktivní i pasivní). Od listopadu 2015 bylo otevřeno šesté oddělení školní družiny s kapacitou 18 žáků, které je kompletně zrekonstruováno a vybaveno novým nábytkem i dalším zařízením.

Místnosti jsou vybaveny nábytkem pro odpočinek i pro výtvarné činnosti, dále odpovídajícím zářivkovým osvětlením, koberci, umyvateľnými podlahami z PVC. Na vzhled esteticky působí vkusná výzdoba, nástěnky a vhodné květiny. Výzdoba je mobilní, žáci se na ní aktivně podílejí a jsou vždy patřičně hrdí na výsledky své tvořivosti.

Žáci využívají při trávení volného času sportovní vybavení, dětské časopisy, knihy, výtvarné potřeby, PC, stolní hry, konstruktivní stavebnice a další.

Školní družina má k dispozici školní zahradu vybavenou průlezkami, hřištěm, volnou travnatou plochou vhodnou pro míčové hry i kopanou. Zbylé prostory oživují stromy a zeleň. Pro sportovní aktivity a zájmové kroužky žáci využívají i tělocvičnu. Na vycházky chodí žáci do blízkého parku. Pro naplnění potřeby pitného režimu dětí slouží kuchyňka umístěná též v prostorách školní družiny. Zde je možnost připravit žákům nápoj podávaný do vlastních nádobek.

Úhrada za provoz školní družiny je hrazena zákonnými zástupci a je splatná předem. Platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

- účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Škola přijímá platby v hotovosti jen zcela výjimečně, rodiče platí bezhotovostním způsobem – převodem. Každému dítěti je pro účely plateb přidělen variabilní symbol. Při platbách složenkami tento variabilní symbol vepisuje do složenek vedoucí vychovatelka školní družiny. Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti



s hospodárkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je písemně upozorní na jejich povinnost.

Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

4. Personální podmínky ve školní družině

Pedagogické působení zajišťuje pět plně kvalifikovaných a jedna studující vychovatelka. Jsou specializované na tělovýchovné aktivity, výtvarné činnosti, rukodělné práce, literární a hudební činnosti. Vychovatelky školní družiny se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, využívají samostudium k odbornému a profesnímu růstu:

- podporují všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje, spolupracují s učiteli a vedou žáky k pozitivnímu vztahu k místu, kde žijí a vyrůstají,
- připravují besedy, soutěže a vystoupení k významným dnům a svátkům např. Den zvířat, Den stromů, Vánoce, Velikonoce, Světový den vody, Den Země, Den matek, Den dětí.

5. Konkrétní cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

5.1 Cílem naší výchovně vzdělávací práce je:

- rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání, osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí.

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny.

Činnost školní družiny ústí k získávání klíčových kompetencí, které představují soubor znalostí rozvinutých do schopností a povýšených na dovednosti, které jedinec umí využívat v praxi.

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Komunikativní kompetence
- Sociální a interpersonální kompetence
- Občanská kompetence
- Kompetence k trávení volného času



6. Délka vzdělávání

Ve školní družině se uskutečňuje ranní provoz v době od 6:00 hodin do 7:45 hodin.

Po ranní družině odchází děti do vyučování. Po vyučování předá děti vychovatelce třídní učitelka nebo vyučující poslední hodiny. Odpolední provoz družiny probíhá od 11:40 hodin do 16:30 hodin. Rozsah denního provozu školní družiny a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

Provoz končí v 16:30 hodin. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do školní družiny. Pokud je tento postup bezvýsledný:

- a) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
- b) na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
- c) požádá o pomoc Policii ČR.

V období hlavních prázdnin je ŠD uzavřena.

7. Formy a obsah vzdělávání

7.1 Vzdělávací obsah je realizován těmito formami činností:

- a) **Pravidelné činnosti** - jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a představují zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.
- b) **Příležitostné akce** – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností.
- c) **Spontánní aktivity** – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v době ranního pobytu žáků nebo v koncové družině.
- d) **Odpočinkové činnosti** – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o rozhovory s dětmi, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- e) **Příprava na vyučování** – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Může se jednat o vypracování domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech.

7.2 Obsah školního vzdělávacího programu školní družiny:

a) Místo, kde žijeme

Náš domov

- Škola a dopravní prostředky
- Bezpečně do školy

Naše město, naše obec

- Obec, kde žijeme rádi



- Lidé v našem městě, v naší obci a významné osobnosti našeho města
- Ten dělá to a ten zas tohle

Za branami našeho města

- Neznámé země
- Obrovský je náš svět
- Objevitelé
- Cestujeme prstem po mapě
- Cestovní abeceda
- Země věčného sněhu a ledu
- Ledové království

Tradice našeho města, obce

- Historie našeho města
- Jak se žilo dříve a jak nyní
- Kde bydlely princezny
- Slavnosti

b) Lidé kolem nás

Rodina

- Moje rodina
- Moje máma
- Svátek maminek

Kamarádi

- Můj nejlepší kamarád
- Pošta pro kamaráda
- Učíme se toleranci a ohleduplnosti
- Vztahy mezi kamarády
- Nejsme všichni stejní
- Všude žijí lidé

Svátky a oslavy

- Vítáme jaro
- Velikonoce
- Den učitelů a ostatních pedagogů
- Slet čarodějnic
- Den dětí
- Hurá je tu karneval
- Čas adventní
- Mikuláš
- Těšíme se na Vánoce
- Halloween a dušičky

Jak se správně chovat

- Kouzelná slovíčka



- Člověk mezi lidmi
- Jdeme na výstavu
- Jdeme do divadla
- V naší jídelně

Svět hudby a umění

- Zpíváme si pro radost
- Soutěžíme ve zpěvu
- Zvuky a tóny kolem nás
- Básnička je kamarád

c) Lidé a čas

Co nám přináší školní rok

- Zážitky z včerejšího dne a víkendu
- Náš kalendář
- Měříme čas
- Přesnost je výsadou králů
- Volný čas
- Den, týden, měsíc a rok

Čas se skrývá i v nás

- Když jsme byli malí
- Když velcí byli malí

Kouzelný zoubek času vše mění

- Změny města, obce
- Z čeho se učili naši rodiče
- Malý pomocník
- Co nám říkají staré předměty
- Řemesla včera a dnes
- Jak lidé dříve žili a bydleli

Pohádkový svět

- Dobro a zlo v pohádkách
- Pohádky a pohádkové bytosti

d) Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás

- Živá a neživá příroda
- Naše stromy
- Naše květiny
- Jak se budí semínko
- Léčivé rostliny- hrnečku vař
- Práce na poli a v sadu
- Tvoříme z přírodnin
 - Seznámení s přírodninami



- Obrázky z hrachu, čočky, fazolí
- Postavičky a zvířátka z kaštanů a žaludů
- Skřítek bramboráček
- V lese na jehličí
 - Listnaté a jehličnaté stromy v lese
 - Houby
 - Učíme se poznávat hmyz (kniha Ferda Mravenec)
 - Život v lese
- Máme rádi zvířata
 - Domácí mazlíčci
 - Zvířátka v lese a na poli
 - Hospodářská zvířata
 - Jaká zvířata vidíme v ZOO
 - Zvířata jejich mláďata
- Než odletí vlaštovky
- Vrabci a jejich kamarádi
- Ježek
- Vodní svět

e) Roční období

- Příroda v ročních obdobích
- Jaro v přírodě - Přijď jaro mezi nás
- Ju ju ju, jaro už je tu
- Léto v přírodě
- Podzim v přírodě
 - Podzimní fantazie
 - Barvy podzimu
 - Malíř podzimu
 - Podzim v zahradě a sadu
 - Sklízíme úrodu
- Zima v přírodě
 - Zimní radovánky
 - Zimní sporty

Počasí

- Rozmary počasí u nás a ve světě
- Počasí a pranostiky
- Hra na rosničky

Přírodní živly

- Voda, oheň, vítr
- Nebezpečí požárů
- Jsme ochránci přírody
- Naše Země
- Příroda není smetiště
- Pomáháme zvěři, ptákům i ostatním živočichům



- Kniha přírody
- Udělej si sám (tvoříme z odpadních materiálů)
- Cesta do pravěku

f) Člověk a jeho zdraví

Naše tělo

- Mám kosti, mám svaly, a co mám ještě?

Pečujeme o své zdraví

- Čistota půl zdraví
- Náš zdravý jídelníček
- Návštěva lékaře
- I příroda léčí
- Krásný úsměv, zdravý úsměv
- Předcházíme úrazům
- Malí záchránci (první pomoc)

Jídlo součást našeho života

- Zdravá výživa
- Co rádi jíme
- Královská hostina
- Malí kuchtíci

Chodíme ven každý den

- Ven chodíme každý den
- Příroda je naše tělocvična
- Kam chodí slunce, nechodí lékař
- Zimní radovánky
- Míčové hry
- Olympiáda

8. Časový plán

Školní vzdělávací program ŠD je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Je operativní, umožňuje kreativně reagovat na možné změny podmínek a propojovat či přesouvat témata během celé docházky žáků do družiny. Při práci s jednotlivými náměty počítáme s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajícími z pravidelné skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi.

9. Přihlašování a ukončení vzdělávání

9.2. Přihlašování ke vzdělávání

O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmovou činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu



docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. O přijetí rozhoduje ředitelka školy. Jestliže počet přihlášených žáků přesahuje kapacitu školní družiny dle rejstříku, rozhodne o přijetí žáků ředitelka školy. Zákonní zástupci nepřijatých žáků jsou informováni individuálně ředitelkou školy. Jsou také seznámeni s možností přijetí k 1. 9., popř. v průběhu školního roku v případě uvolnění místa.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Do přehledu výchovně vzdělávací práce je zaznamenána nepřítomnost žáka ve školní družině.

9.2. Ukončení vzdělávání

Ukončení docházky žáka do školní družiny je:

- ukončeno posledním dnem daného školního roku
- během roku ukončeno na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se SVP je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost – snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

11. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Na hodnocení chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základním vzdělávání. Žáci jsou vhodnými formami motivováni k různým aktivitám, které probíhají ve školní družině. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času – požadavek dobrovolnosti (činnost žáků na základě vzbuzeného zájmu a motivace), zajímavosti (nabídka pestrých činností), aktivity (prožít radost z úspěchu), citlivosti (pozitivní prožitky nejen z vlastní práce, ale i z práce druhých), prostoru k seberealizaci (uplatnění dovedností a schopností žáka, jeho vnitřní uspokojení a radost).

12. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Při všech činnostech ve školní družině seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví, seznamujeme je s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost a eliminují možnost vzniku úrazu. Rozvíjíme tím také výchovu ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako stav tělesné, duševní a sociální pohody.



12.1 Pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťujeme:

- dobré podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny optimální psychosociální podmínky
- vhodnou strukturou režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání,
- vhodným pitným režimem – podle individuálních potřeb žáků,
- zdravým prostředím školní družiny,
- ochranou žáků před úrazy,
- pravidelnou kontrolou všech prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti,
- dostupností prostředků první pomoci, dostupností kontaktů na lékaře.

12.2 Optimální psychosociální podmínky vytváříme:

- klidným prostředím a příznivým sociálním klimatem – tolerancí, úctou, partnerstvím, uznáním, empatií, sounáležitostí s oddělením školní družiny a školou,
- respektem k potřebám jedince a jeho osobním problémům,
- zařazováním činností vycházejících ze zájmů žáků, z motivace a s ohledem na věkovou přiměřenost,
- včasnou ochranou žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- včasnou informovaností žáků i jejich rodičů o činnostech školní družiny,
- budováním kamarádského prostředí na principech svobody, spravedlnosti, odpovědnosti a spolupráce.

Ve Vizovicích 1. 9. 2007

Aktualizace: 1. 9. 2013

1. 9. 2015